

Lieve mensen,

Herkennen jullie dat ook, dat je in je dagelijkse leven God heel gemakkelijk uit het oog verliest? De dagen zijn vol met werk, ontmoetingen, nieuwsberichten, spanningen, whatsapp-gesprekken, stikstof, CO2, zorgen, taken. Alles wat er in je eigen leven gebeurt en wat er in de kerk en in de samenleving en in de wereld gebeurt aan chaos, onrecht, lijden en vervreemding trekt alle aandacht naar zich toe. En je verliest God uit het oog. Waar is hij temidden van dat alles? Kunnen we hem nog ervaren?

Daar zitten trouwens wel direct twee kanten aan. In de Bijbel wordt ook gesproken over de God die zich verbergt. Wat we vandaag secularisatie noemen, dat steeds meer mensen niet meer naar de kerk gaan, niet meer geloven, zich niet meer laten leiden door het verhaal van Jezus en zijn koninkrijk - dat kan ook iets van God zijn: 'als jullie me niet meer zoeken, laat ik me niet meer vinden'. God is niet zomaar vanzelfsprekend aanwezig en ervaarbaar. Hij is ook een God die zich verbergt.

De andere kant is, en die ligt er eigenlijk heel dicht tegenaan: als je niet zoekt, vind je niet. 'Nader tot God, dan zal hij tot u naderen' lezen we in Jakobus 4 vers 8. We kunnen soms ook te gemakkelijk zeggen: ik ervaar niks van God, waar is Hij gebleven? Dat is net als in een huwelijk: als je elkaar niet opzoekt, als je niet investeert in de verbinding, in liefde en trouw, maar als je de boel maar een beetje op zijn beloop laat, dan moet je niet vreemd opkijken als er een moment komt dat je moet constateren: we zijn elkaar kwijt geraakt.

En wat betekent het nu dat Jezus ons leert bidden: 'Laat uw naam geheiligd worden'? Dat betekent dat Jezus zegt, in de werkelijkheid waarin we God gemakkelijk uit het oog verliezen: 'je hebt het nodig om tijd en aandacht te geven aan de naam van God, je kunt niet zonder aanbidding en bewondering van je Vader in de hemel. Niet omdat God die aanbidding en bewondering nu zo nodig heeft. Jij hebt die nodig.'

In al onze rusteloosheid hebben we het zo nodig om God te zoeken. Zoals we net hebben gezongen: 'Ziet U mijn rusteloze hart, dat naar U vraagt, op antwoord wacht'. Ja, dat kunnen we wel zingen. Maar is het ook echt zo? Als we dat rusteloze hart herkennen,

vraagt dat hart dan ook echt naar God? En wacht het wel echt op antwoord? Of gaan we gewoon door? Het kan nog een hele weg om te gaan zijn naar die plek waar je echt, op een eerlijke en integere manier kunt zingen: 'Jezus, laat Uw aanwezigheid Mijn diepste vreugde zijn'.

Maar dat is wel wat kan gebeuren als we luisteren naar Jezus die ons leert bidden. Die ons meeneemt in zijn binnenkamer en zegt: als je bidt, laat het dan hier over gaan. 'Onze vader in de hemel' - dat gaat over leren vertrouwen op Gods liefde. 'Laat uw naam geheiligd worden' - dat gaat over leren om je vreugde te vinden in God, in God alleen, de Drie-enige.

Laten we in deze preek proberen om in drie stappen wat verder te komen. Ik heb het eerst over de naam, dan over de heiliging en ten slotte over de vreugde.

1 De naam

Ik herinner me nog goed dat ik als zo'n 18 jaar geleden een wandeling maakt met een collega uit Amsterdam. We spraken over wat we moeilijk vonden aan predikant zijn en hij zei: 'Weet je, Jos, ik heb gemerkt dat ik eigenlijk heel vaak bid 'laat mijn naam geheiligd worden, laat mijn koninkrijk komen, laat mijn wil worden gedaan. En als ik dat zie dan schrik ik en vraag ik de heilige Geest om mij te helpen om te leren bidden tot de Vader: 'Laat úw naam geheiligd worden, laat úw koninkrijk komen, laat úw wil worden gedaan!' En ik ben dat nooit vergeten en ik spoor mezelf heel regelmatig aan om dat te doen. Want dat gesprek met mijn collega toen, over wat er moeilijk kan zijn aan predikant zijn, dat gesprek is alleen maar actueler geworden, is mijn ervaring. Niet mijn naam, úw naam!

We kunnen zo met onszelf bezig zijn, met ons leventje waarin alles goed moet gaan, waarin eigenlijk geen tegenslagen mogen voorkomen, waarin iedereen vriendelijk voor je moet zijn en integer met je om moet gaan - dat we niet meer doorhebben dat het allemaal om onszelf en onze naam draait en niet meer om God en zijn naam.

-

Wat betekent dat eigenlijk: die naam van God? Die naam - ik moet dan direct denken aan Mozes die vraag: Hoe heet U eigenlijk God? Hij vraagt naar de naam van God. En dan zegt God onvergetelijke woorden: 'Ik ben die ik ben'. En natuurlijk zijn er nog veel meer namen: God, Schepper, Vader, Heer, Rots, Vriend, Rechter, Barmhartige, Heilige, Licht,

Leven, Adem, Geest - allemaal namen voor die ene naam: 'Ik ben die Ik ben. Ik ben erbij'.
'Onnoembaar aanwezig deelt U mijn bestaan.'

Ja, die naam, dat betekent dat God aanspreekbaar is, dat God zich laat aanspreken, dat God zich wil verbinden met ons mensen, dat hij een relatie wil aangaan. De Naam heiligen betekent dat we ons realiseren dat God maar niet iemand is die op een vage manier aanwezig is, maar echt aanwezig, persoonlijk aanwezig in jouw leven. 'Ik heb een naam,' zegt God, 'ik wil gekend worden, ik wil aangesproken worden, ik wil met je meegaan, ik wil je de weg wijzen. Vergeet dat niet.'

Maar we vergeten het wel vaak. We verliezen God uit het oog. Jezus weet dat en daarom leert hij ons bidden: 'Laat uw naam geheiligd worden'. Dat is zo belangrijk in ons persoonlijke leven. Maar ook in de kerk. Ook in ons samenleven als broers en zussen. We kunnen met van alles en nog wat bezig zijn. Er kan ons van alles en nog wat dwars zitten. We voelen ons soms verward en niet gekend. En daar kunnen we zo in opgaan dat we God uit het oog verliezen. En dan zijn we - ook in de kerk - alleen nog maar bezig met: mijn naam moet geheiligd, mijn koninkrijk moet komen, mijn wil moet worden gedaan.

Daarin komt Jezus ons dan tegen. En daarin komt hij ons tegemoet: 'De naam van de Vader, die moet geheiligd worden!' De naam waarin om een zinnetje uit de catechismus te gebruiken: de naam waarin Gods almacht, Gods wijsheid, Gods goedheid, Gods gerechtigheid, Gods barmhartigheid en Gods waarheid glansrijk stralen.' Het is de stralende naam van een stralende God.

-

We lazen net in Johannes 17 - dat intieme gebed van Jezus tot zijn Vader - dat dat ook precies was waarvoor Jezus op aarde kwam. 'Ik heb aan de mensen die u mij uit de wereld gegeven hebt uw naam bekendgemaakt.' Waarom kwam Jezus op aarde? Op die vraag zijn natuurlijk meer antwoorden te geven. Maar het antwoord dat nu tot klinken komt is dit: Jezus is gekomen om de naam van de Vader bekend te maken zodat wij die naam kunnen kennen en heiligen. Jezus kwam om de grootheid van God te laten zien, zijn glorie. Jezus deelde zelfs in die grootheid en glorie, want wie Jezus ziet, ziet de Vader. Jezus maakt Gods naam bekend én nu leert hij ons om te bidden om de heiliging van die naam.

Dat moet in onze levens gebeuren. Die eerste drie beden zijn niet maar ongeadresseerde verlangens. Nee, dit is wat we bidden: Laat uw naam geheiligd worden, door óns; laat uw koninkrijk komen, door óns; laat uw wil gedaan worden, door óns. Het Onze Vader bidden is een radicale daad van toewijding aan het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid.

Dat is bidden. Bidden is niet: onze problemen over de muur kieperen en tegen God zeggen: gaat u er maar mee aan de gang, we wachten het resultaat wel even af. Bidden is altijd ook: zelf in beweging komen. Misschien dat bidden daarom bij veel christenen wel niet zo populair is: wie bidt, kan niet anders dan ook zelf in beweging komen, zelf open gaan staan voor een veranderingsproces in je leven. Wil je dat liever niet, bid dan niet. Dan hoeft er ook niks te veranderen.

2 De heiliging

‘Laat uw naam geheiligd worden’. Wat is dat heiligen? Ik kan me voorstellen dat je dat een wat weinig concreet woord vindt. We staan stil bij dat tweede woord nu: heiliging. Laat ik er daarom wat woorden naast zetten. Laat uw naam aanbeden worden, geprezen worden, bewonderd worden, geef ons dat we ons verheugen in uw naam, dat we er blij van worden en dankbaar.

Dat is het ongeveer. Dat je je richt op Gods naam, dat is op Gods aanwezigheid. Dat je je te binnen brengt wie God is in al zijn liefde, trouw, goedheid, waarheid, kracht, genade, barmhartigheid, schoonheid, waarheid en goedheid. ‘Laat uw naam geheiligd worden’ dat is dat je met open mond en open handen en een open hart je naar God toe wendt. Weg even bij jezelf en bij alles wat je bezighoudt, wat je dwarszit, bij alles wat er door je hoofd en je hart gaat - en dat je God bewondert, aanbidt om wie Hij is in Jezus.

Tuurlijk, bij dit gebed hoort ook dat er een verlangen in je is dat Gods naam door iedereen wordt erkend en beleden en geprezen en aanbeden. Maar het begint bij jou. Jij bent degene die dit gebed bidt: laat uw naam aanbeden worden door mij!

En misschien denk je: dat moet zondags in de kerk als we samen God aanbidden, al zingen en prijzend. En natuurlijk is dat mooi. Maar het kan elk moment van de dag en van de nacht, ook als je alleen bent. Zijn naam die goed en waar en schoon is. Zijn naam, bekend gemaakt door Jezus.

En wat gebeurt er in die aanbidding, in die heiliging van de naam van God? Je raakt bevrijdt van de focus op jezelf. Er wordt wel gezegd dat we leven in een narcistische cultuur: allemaal zijn we bezig met onszelf. Het Onze Vader bidden is de doodsteek voor al dat narcisme, al dat bezig zijn met jezelf, jezelf bewonderen.

Jezus komt naar ons toe en zegt: Wil je gelukkig worden? Wil je vrij zijn? Bewonder dan mijn Vader, de Schepper, zoals ook ik hem bewonder met alles wat in me is. Ik heb hem lief en hij heeft mij lief. Laat je meenemen in deze liefdevolle omhelzing. Vertrouw op mij, vertrouw op hem - laat jezelf los en houd de Vader vast.'

Dat is de weg van het gebed 'Laat uw naam geheiligd worden'. En de belofte die daarbij hoort is deze: dat er een nieuwe vreugde in je leven komt. De naam van God is een naam vol vreugde.

3 De vreugde

Dat God een naam heeft betekent dus: Hij is aanspreekbaar, hij wil aanwezig zijn in je leven en hij nodigt je uit om ook aanwezig te zijn voor hem. God zoekt relatie, God zoek onze aanwezigheid en daarom leer Jezus ons bidden om de heiliging van Gods naam in onze levens. Want God wil gekend worden door ons.

Dat betekent ook dat het belangrijk is dat we onszelf laten kennen, ook in ons gebed. Bidden betekent niet dat over de werkelijkheid van onze levens heen stappen, maar dat we bij God komen met alles wat er is, alles wat mooi is en moeilijk, alles wat vreugde brengt en ook verdriet. Ik heb dat jaren geleden in een preek eens genoemd: op je rode stip gaan staan. 'Heer, hier bevind ik mij'. Dat kan echt zoveel ruimte, en vrede en ook vreugde in je leven brengen als je bij God komt en eerst tegen hem zegt: 'Heer, dit is er nu in mijn leven. Ik voel me somber, terneergeslagen, ik voel me verward en miskend, ik voel het verdriet om iemand die er niet meer is, met wie ik het contact verloren heb - dat is er Heer. Het is zoals het is. Dit is het, meer kan ik er niet van maken.'

Maar juist daar, waar we kwetsbaar kunnen zijn bij God, juist daar kan de vreugde gaan stromen die zo kenmerkend is voor de verhoring van dit gebed dat Jezus ons leert bidden. En het zet ons ook op het spoor van wat ik wil noemen de cultivering van dankbaarheid en aanbidding in ons leven.

Ik heb in de vorige preek (Open leven: Vertrouwen) verteld dat ik met een preken serie bezig ga over de zeven beden van het Onze Vader. En dat ik bij elk van die zeven beden een trefwoord kies, zo van: hier gaat deze bede over. Vreugde is het woord dat bij de tweede bede hoort. Vreugde, dankbaarheid, bewondering.

Midden in onze kwetsbaarheid - juist daar - kan die vreugde gaan stromen, de vreugde van de genade. En het is dus ook de plek waar we kunnen oefenen in dankbaarheid. Dus als je dit gebed praktisch wilt maken in je leven, dan zijn er dingen die je kunt doen.

In de **eerste** plaats dus: kwetsbaar worden, op je rode stip gaan staan, eerlijk zijn over wat er allemaal moeilijk is in je leven. Zoals ik daar zonet al iets over heb gezegd.

In de **tweede** plaats: bidden om de heiliging van Gods naam betekent dat je gaat oefenen in dankbaarheid en vreugde. Vertel God vaak waar je hem dankbaar voor bent.

Bijvoorbeeld: aan het einde van de dag zeven dingen noemen waar je hem voor dankt.

Nog een stap verder. Want we willen onszelf niet opsluiten in de binnenkamer, maar vanuit die binnenkamer - waar we Gods verborgen omgang vinden - de buitenwereld ingaan van ons dagelijkse leven met al zijn ontmoetingen en activiteiten.

Daarom in de **derde** plaats: ga horen bij de Gideonsbende die vreugde, waardering en dankbaarheid verspreidt in deze wereld. Ik sluit me aan bij de woorden van Nationaal coördinator terrorismebestrijding en veiligheid Pieter-Jaap Aalbersberg, lid van de CGK hier in Zwolle. Hij sprak afgelopen week de zogenaamde Protestantse lezing uit en hij zei: "Het beeld van de gideonsbende spreekt mij daarbij het meest aan, als het gaat om de rol die de protestanten in deze moderne tijd zouden moeten pakken. Een voorhoede van positief ingestelde burgers, die – ook als ze omringd zou zijn door een zee van negativiteit, argwaan en wantrouwen – onverdroten voortgaan in een optimistisch streven naar maatschappelijke harmonie. (...) Dat eigen geluid van geloof, hoop en liefde mogen en moeten de kerken dan ook volop laten horen, niet alleen binnen de eigen kerkmuren, maar ook daarbuiten."

Ja, wil jij horen bij die Gideonsbende die bidt 'Laat uw naam geheiligd worden' en die daarom kiest voor een focus op dankbaarheid en vreugde? Die Gideonsbende die niet altijd ondankbaar loopt te mopperen en te zeuren en te klagen, maar die kiest voor het koninkrijk waarover Paulus een keer zegt: 'het koninkrijk van God is geen zaak van eten en drinken, maar van gerechtigheid, vrede en vreugde door de heilige Geest'.

En om dat tenslotte nog concreter en praktischer te maken in de vierde plaats: roddel, maar dan positief. We weten allemaal wat roddelen is: lelijke dingen zeggen over mensen die er niet bij zijn. Positief roddelen is: mooie dingen zeggen over mensen die er niet bij zijn. Oog hebben voor wat je waardeert in de ander: in de kerk, op je werk, thuis, in de buurt. Waar ook maar. In Bijbelse woorden: 'Schenk aandacht aan alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is, alles wat zuiver is, alles wat lieflijk is, alles wat eervol is, kortom, aan alles wat deugdzaam is en lof verdient.'

Dat is de weg van het gebed 'Laat uw naam geheiligd worden...'